

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 4C/211/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8212209811
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 10. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marcel Kirnág
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2013:8212209811.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bardejov samosudcom JUDr. Marcelom Kirnágom v právnej veci žalobcu Slovak Telekom, a. s., so sídlom Karadžičova 10, 825 13 Bratislava, IČO: 35 763 469, zast. JUDr. Oliverom Balážom, advokátom so sídlom Zámocká 10, 811 01 Bratislava, proti žalovanej W. O., A.. XX.XX.XXXX, W. O. XXXX/XX, XXX XX L., za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovaného Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, zastúpeného JUDr. Ambrózom Motykom, advokátom, Nám. SNP 7, 091 01 Stropkov, IČO: 35 510 722, o zaplatenie 449,96 € s príslušenstvom

rozhodol:

Súd žalobu v celom rozsahu **z a m i e t a**.

Žalovanej náhradu trov konania **n e p r i z n á v a**.

Žalobca je **p o v i n n ý** nahradiť právnomu zástupcovi vedľajšieho účastníka trovy konania vo výške 94,01 Eur, v lehote do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca sa návrhom doručenom Okresnému súdu Prešov dňa 5.3.2012 domáhal od žalovanej zaplatenia sumy 449,96 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % zo sumy 449,96 Eur ročne odo dňa 06.09.2010 až do zaplatenia a náhrady trov konania vo výške 117,02 eur za zaplatený súdny poplatok vo výške 26,50 eur a trovy právneho zastúpenia vo výške 94,01 eur titulom neuhradenej ceny poskytnutých služieb a zmluvnej pokuty. Z požadovanej istiny tvoril nárok žalobcu 201,01 € ako neuhradené elektronické komunikačné služby a 248,95 € ako nárok na zmluvnú pokutu. Svoj návrh odôvodnil tým, že so žalovanou uzavrel Zmluvu o pripojení zo dňa 26.11.2007, na základe ktorej bola žalovanej poskytnutá užívateľská SIM karta s prideleným telefónnym číslom XXXX XXX XXX. K tejto Zmluve bol dňa 26.11.2007 uzavretý aj Dodatok „55(110) VIAC“, na základe ktorého bol žalovanej predaný zľavnený mobilný telefón (za 1,- Sk) značky Nokia 2630. Týmto Dodatkom sa žalovaná okrem iného zaviazala zotrvať v zmluvnom vzťahu po dobu 24 mesiacov a počas nej si riadne a včas plniť zmluvné povinnosti. Pre prípad porušenia zmluvných povinností s následkom odstúpenia od zmluvy bola v Dodatku dojednaná zmluvná pokuta vo výške 248,95 eur. V článku 12 Všeobecných podmienok je odkaz na výšku úroku z omeškania v zmysle platnej zákonnej úpravy. Využívaním služieb poskytovaných žalobcom vznikla žalobcovi celková pohľadávka v žalovanej výške (449,96 Eur), ktorá predstavuje poplatky za hovorné, ostatné telekomunikačné služby a zmluvnú pokutu. Žalovanej pôvodný žalobca zaslal pokus o zmier s rozpisom neuhradených faktúr s poskytnutím dodatočnej lehoty na plnenie do 12.06.2009, na čo však žalovaná nereagovala.

S účinnosťou k 01.07.2010 došlo k zlúčeniu spoločnosti T-Mobile Slovensko, a. s., Vajnorská 100/A, 831 03 Bratislava, IČO: 35 705 019 so spoločnosťou Slovak Telekom, a. s., so sídlom Karadžičova 10, 825 13 Bratislava, IČO: 35 763 469, ktorá ako univerzálny právny nástupca prebrala celé imanie, všetky práva a povinnosti, záväzky a pohľadávky zanikajúcej spoločnosti T-Mobile Slovensko, a. s.

Podaním zo dňa 3.5.2012 oznámilo Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, so sídlom Važecká 16, 080 05 Prešov, IČO: 42 176 778 (v čase oznámenia so sídlom Ľuda Zúbka 2, 841 01 Bratislava - Dúbravka), že vstupuje s poukazom na ustanovenie § 93 odsek 2 Občianskeho súdneho poriadku do konania na podporu žalovanej.

Žalovaná sa k veci písomne nevyjadrila.

Žalobca sa podaním zo dňa 12.4.2012 vyjadril o.i. k žalobe tak, že má za to, že nárok žalobcu na zaplatenie zmluvnej pokuty je dôvodný, v žiadnom prípade nie je neprimeraný, nie je v neprospech spotrebiteľa, nie je neopodstatnený, nespôsobuje nerovnováhu, a teda že nejde o neprijateľnú podmienku. Z toho dôvodu navrhol, aby súd zaviazal žalovanú na zaplatenie žalovanej sumy s príslušenstvom, tak ako je uvedené v žalobnom petite a na náhradu trov konania.

Podaním doručenom Okresnému súdu Prešov dňa 1.8.2012 sa k žalobe vyjadril vedľajší účastník na strane žalovaného prostredníctvom svojho právneho zástupcu. Uviedol, že podľa jeho názoru žalovaná mala povinnosť zaplatiť zmluvnú pokutu v rovnakej a nezmenenej výške za akékoľvek porušenie svojich povinností v zmysle zmluvného vzťahu so žalobcom. Takáto zmluvná pokuta má nežiaduci rozmer, je neobhájiteľná a neprimerane ukracuje spotrebiteľa. Je podstatné a rozhodujúce, že zmluvná podmienka v spotrebiteľskej zmluve je objektívne spôsobilá poškodiť spotrebiteľa. Následne v tomto podaní vedľajší účastník vzniesol námietku premlčania nároku žalobcu v zmysle § 107 ods. 1 OZ z dôvodu, že žaloba bola súdu doručená dňa 5.3.2012, teda po uplynutí dvojročnej premlčacej doby. Keďže došlo k písomnému odstúpeniu od zmluvy o pripojení (listom zo dňa 13.6.2009), vznikol medzi účastníkmi konania právny režim bezdôvodného obohatenia.

Krajský súd v Prešove uznesením č.k. 8NcC 73/2012-81 zo dňa 18.9.2012 rozhodol, že sudcovia Okresného súdu Prešov sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania veci vedenej pod sp. zn. 10C 62/2012 a vec prikázal na konanie Okresnému súdu Bardejov. Zároveň Krajský súd v Prešove uznesením č.k. 6NcC 15/2013-95 zo dňa 26.3.2013 rozhodol, že zákonný sudca JUDr. Slavomír Ivanecký je vylúčený z prejednávania a rozhodovania veci vedenej na Okresnom súde Bardejov pod sp. zn. 4C 211/2012.

Na pojednávanie vo veci konané dňa 01.10.2013 sa dostavil len právny zástupca žalobcu. Nedostavila sa žalovaná, doručenie predvolania s použitím fikcie preukázané dňom vrátenia zásielky súdu dňa 12.06.2013. Nedostavil sa ani právny zástupca vedľajšieho účastníka na strane žalovaného, pričom žalobcovi, jeho právneho zástupcovi, ako aj zástupcovi vedľajšieho účastníka bolo riadne a včas doručené predvolanie na pojednávanie. Žalobca, ani vedľajší účastník o odročenie pojednávania nežiadali. Preto súd v zmysle § 101 ods. 2 O.s.p. vec prejednal a rozhodoval v ich neprítomnosti, prihliadol pritom na obsah spisu a dosiaľ vykonané dôkazy.

Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom právneho zástupcu žalobcu, oboznámením sa so spisovým materiálom, a to so Zmluvu o pripojení zo dňa 26.11.2007 s Dodatkom k tejto zmluve o pripojení, s faktúrami č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 15.02.2009 na sumu 112,15 eur, č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 15.3.2009 na sumu 83,84 eur, č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 15.4.2009 na sumu 63,36 eur, č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 15.5.2009 na sumu 1,66 eur, č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 14.8.2010 na sumu 248,95 eur, s pokusom o zmier zo dňa 29.5.2009 a taktiež so Všeobecnými podmienkami žalobcu na poskytovanie verejných elektronických komunikačných služieb prostredníctvom verejnej telefónnej siete spoločnosti T-Mobile Slovensko, a.s. (ďalej len „všeobecné podmienky“) a zistil tento skutkový stav veci:

Dňa 26.11.2007 žalovaná v postavení fyzickej osoby - nepodnikateľa uzavrela so žalobcom Zmluvu o pripojení, na základe ktorej bola žalovanému poskytnutá užívateľská SIM karta s prideleným telefónnym číslom XXXX XXX XXX. K tejto Zmluve bol dňa 26.11.2007 uzavretý aj Dodatok „55(110) VIAC“, na základe ktorého bol žalovanej predaný zľavnený mobilný telefón značky NOKIA 2630. Týmto Dodatkom sa žalovaná okrem iného zaviazala zotrvať v zmluvnom vzťahu po dobu 24 mesiacov a počas nej si riadne a včas plniť zmluvné povinnosti. Pre prípad porušenia zmluvných povinností s následkom odstúpenia od zmluvy bola v Dodatku dojednaná zmluvná pokuta vo výške 248,95 eur. V článku 12 Všeobecných podmienok je odkaz na výšku úroku z omeškania v zmysle platnej zákonnej úpravy. Využívaním služieb poskytovaných žalobcom vznikla žalobcovi voči žalovanému celková pohľadávka v žalovanej sume, t.j. vo výške 449,96 eur, ktorá predstavuje poplatky za hovorné, ostatné telekomunikačné služby a zmluvnú pokutu. Žalovanej pôvodný žalobca zaslal pokus o zmier zo dňa 29.05.2009 s rozpisom neuhradených faktúr, na čo však žalovaná nereagovala.

Žalobca žalovanému za ním poskytnuté služby vyfakturoval faktúrami tieto sumy: XXXXXXXXXXXX zo dňa 15.02.2009 na sumu 112,15 eur, č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 15.3.2009 na sumu 83,84 eur, č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 15.4.2009 na sumu 63,36 eur a č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 15.5.2009 na sumu 1,66 eur, spolu 261,01 eur. Uvedené súd zistil z vyššie uvedených faktúr adresovaných žalovanej.

Žalobca v pokuse o zmier zo dňa 29.05.2009 vyzval žalovanú na uhradenie sumy 261,01 eur za poskytnuté elektronické telefónne služby s poskytnutím dodatočnej lehoty na plnenie v lehote do 12.06.2009 s upozornením, že po márnom uplynutí dodatočne poskytnutej lehoty žalobca odstupuje nasledujúcim dňom od zmluvy o pripojení v súlade s bodom 15 Všeobecných podmienok, ukončí poskytovanie služieb a vyúčtuje dojednanú zmluvnú pokutu. Dlžná suma nebola zo strany žalovanej uhradená. Nakoľko žalovaná nezaplatila dlžné čiastky za žalobcom poskytnuté elektronické komunikačné služby v zmysle dohodnutých zmluvných podmienok ani v dodatočne jej poskytnutej lehote /do 12.06.2009/, žalobca z uvedeného dôvodu odstúpil od Zmluvy o pripojení ku dňu 13.6.2009.

Na pojednávaní konanom dňa 01.10.2013 právny zástupca žalobcu uviedol, že trvá na podanej žalobe v celom rozsahu a že nemá žiadne ďalšie návrhy na vykonanie dokazovania.

V zmysle čl. 15.2. písm. c/ Všeobecných podmienok zmluva zaniká okrem iného aj odstúpením.

V zmysle čl. 15.3. písm. b/ Všeobecných podmienok Spoločnosť T-Mobile môže odstúpiť od Zmluvy, ak účastník nezaplatil cenu za poskytnuté služby ani do 45 dní po dni splatnosti tejto ceny.

V zmysle čl. 15.12. Všeobecných podmienok v prípade odstúpenia od zmluvy oprávnenou zmluvnou stranou sa končí platnosť a účinnosť Zmluvy a teda Zmluva sa zrušuje ku dňu doručenia písomného oznámenia o odstúpení od Zmluvy druhej zmluvnej strane. Ak spoločnosť T-Mobile uvedie v tomto svojom oznámení o odstúpení od Zmluvy neskorší deň, ku ktorému má Zmluva na základe jej odstúpenia zaniknúť, zmluva zanikne až k tomuto dňu. Zánikom zmluvy zanikajú a rušia sa všetky právne vzťahy založené Zmluvou, resp. vzniknuté na základe Zmluvy.

V zmysle čl. 16.2 Všeobecných podmienok za kvalifikované doručenie upomienky, faktúry, zálohovej faktúry, výpovede a odstúpenie od Zmluvy sa považuje doporučené doručenie Listiny na poslednú známu adresu účastníka. Listina sa považuje za oznámenú dňom, kedy účastník alebo iná osoba spôsobilá na právne úkony, bývajúca na tej istej adrese a ochotná obstaráť odovzdanie Listiny účastníkovi prevezme oznamovanú Listinu a potvrdí jej prevzatie subjektu poverenému doručovaním. Ak nemožno Listinu oznámiť z akéhokoľvek dôvodu takýmto spôsobom, považuje sa Listina za oznámenú prvým dňom odbernej lehoty určenej na jej vyzdvihnutie po tom, ako bola táto Listina uložená u subjektu povereného doručovaním, i keď sa účastník o uložení Listiny nedozvedel.

V zmysle Poštových podmienok Slovenskej pošty zásielky, ktorých uloženie na pošte oznámil poštový doručovateľ adresátovi zanechaním písomného oznámenia v domovej listovej schránke, si môže adresát

alebo oprávnený prijímateľ prevziať na pošte počas plynutia odbernej lehoty, ktorá je 18 kalendárnych dní. Do odbernej lehoty sa nezapočítava deň oznámenia o uložení zásielky na pošte.

Podľa § 46 ods. 2 poslednej vety O.s.p. písomnosť sa považuje za doručенú dňom, keď bola súdu vrátená, i keď sa adresát o tom nedozvedel.

Podľa § 43 ods. 1, 2 zákona č. 610/2003 Z.z. o elektronických komunikáciách zmluvou o pripojení sa podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebný prístup k verejnej telefónnej sieti alebo k inej verejnej sieti a sprístupniť súvisiace služby. Súčasťou zmluvy sú všeobecné podmienky a tarifa. Podstatnými časťami zmluvy o pripojení sú dohodnutý druh verejnej služby, miesto jej poskytovania a cena za službu. Ak nie je v zmluve o pripojení určený čas poskytovania, platí, že sa služba bude poskytovať na neurčitý čas. Cenu za službu možno dojednať aj odkazom na tarifu.

Podľa § 43 ods. 5 cit. zák. podnik môže odstúpiť od zmluvy o pripojení, ak účastník

- a) opakovane neoprávnene zasahuje do zariadenia verejnej siete alebo takýto zásah umožní tretej osobe, hoci aj z nebanlivosti,
- b) nezaplatil cenu za poskytnutú službu ani do 45 dní po dni splatnosti,
- c) pripojí na verejnú sieť zariadenie, ktoré nespĺňa požiadavky osobitných predpisov, alebo používa také zariadenie v rozpore so schválenými podmienkami a ani na výzvu podniku zariadenie neodpojí,
- d) opakovane používa verejnú službu spôsobom, ktorý znemožňuje podniku kontrolu jej používania,
- e) opakovane porušuje podmienky zmluvy o pripojení.

Podľa § 5 ods.7 cit. zák. účastník je ten koncový užívateľ, ktorý uzavrel s podnikom poskytujúcim verejnú službu zmluvu o pripojení.

Podľa § 42 ods.1 písm. a) cit. zák. podnik má právo na zaplatenie ceny za poskytnutú verejnú službu podľa tarify, ak jej vyúčtovanie doručil účastníkovi najneskôr do troch mesiacov od posledného dňa zúčtovacieho obdobia; to neplatí pri vyúčtovaní predplatených služieb.

Podľa § 42 ods. 2 písm. b) cit. zák. účastník má právo na poskytnutie verejnej služby rozsahu dohodnutom v zmluve a za cenu podľa tarify.

Podľa § 42 ods. 4 písm. a) a b) cit. zák. účastník je povinný používať verejnú službu v súlade s týmto zákonom, so zmluvou o pripojení a so všeobecnými podmienkami a platiť cenu za poskytnutú verejnú službu podľa zmluvy o pripojení a podľa tarify, a ak to povaha služby umožňuje, až na základe dokladu o vyúčtovaní.

Podľa § 48 Občianskeho zákonníka (ďalej aj „OZ“) od zmluvy môže účastník odstúpiť, len ak je to v tomto alebo v inom zákone ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté. Odstúpením od zmluvy sa zmluva od začiatku zrušuje, ak nie je právnym predpisom ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté inak.

Podľa § 451 Občianskeho zákonníka kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. Bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

Podľa § 457 Občianskeho zákonníka ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal.

Podľa § 544 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda. Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty, alebo určený spôsob jej určenia.

Podľa § 545a Občianskeho zákonníka neprimerane vysokú zmluvnú pokutu môže súd znížiť s prihliadnutím na hodnotu a význam zabezpečovanej povinnosti. Ak veriteľ nie je oprávnený požadovať náhradu škody spôsobenej porušením povinnosti, na ktorú sa zmluvná pokuta vzťahuje, súd prihliadne aj na výšku škody, ktorá porušením povinnosti vznikla, a na to, o koľko zmluvná pokuta presahuje rozsah vzniknutej škody.

Podľa bodu 12.1 Všeobecných podmienok ak v lehote splatnosti nedôjde zo strany účastníka k úhrade peňažného záväzku alebo jeho časti za plnenia poskytnuté spoločnosťou T - Mobile, má spoločnosť T-Mobile voči účastníkovi nárok na úrok z omeškania vo výške 15 % zo sumy nezaplateného peňažného záväzku ročne. V prípade, ak by výška úroku z omeškania stanovená podľa platnej právnej úpravy bola vyššia, ako je dohodnutá podľa prvej vety, má spoločnosť T - Mobile nárok na úrok z omeškania vo výške podľa takejto platnej právnej úpravy.

Podľa bodu 12.2 Všeobecných podmienok úrok z omeškania zo sumy nezaplateného peňažného záväzku je splatný po uplynutí dňa, ktorý je ako deň splatnosti peňažného záväzku uvedený vo faktúre, ktorou spoločnosť vyúčtovala Účastníkovi peňažný záväzok.

Podľa § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. v znení platnom ku dňu omeškania žalovanej /t.j. ku dňu 06.09.2010/, výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky²⁾ platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. V čase omeškania so zaplatením bola základná úroková sadzba ECB vo výške 1%, teda výška úroku z omeškania činí v tomto prípade 9 % ročne.

Podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 40 ods. 1 Občianskeho zákonníka ak právny úkon nebol urobený vo forme, ktorú vyžaduje zákon alebo dohoda účastníkov, je neplatný.

Podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

Podľa § 41 Občianskeho zákonníka ak sa dôvod neplatnosti vzťahuje len na časť právneho úkonu, je neplatnou len táto časť, pokiaľ z povahy právneho úkonu alebo z jeho obsahu alebo z okolností, za ktorých k nemu došlo, nevyplýva, že túto časť nemožno oddeliť od ostatného obsahu.

Podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. To neplatí, ak ide o predmet plnenia a cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

Podľa § 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

Podľa § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že medzi účastníkmi tohto konania bol založený záväzkový vzťah, a to Zmluvu o pripojení zo dňa 26.11.2007. Je zrejmé, že žalobca žalovanej telekomunikačné služby dodával a ich aj vyúčtoval faktúrami. Z prehľadu faktúr a prehľadu poplatkov bolo zistené, že žalovaná nezaplatila načas faktúry za služby poskytnuté žalobcom v mesiaci január 2009 až máj 2009.

Zo strany vedľajšieho účastníka bola vznesená námietka premlčania v zmysle § 107 ods. 1 OZ.

Problematika ochrany spotrebiteľa je inštitút, ktorý treba vnímať komplexne a ktorý sa dotýka viacerých typov zmlúv. Európska únia venuje ochrane spotrebiteľa mimoriadnu pozornosť. Vychádzajúc z európskej legislatívy aj zmluvy uzatvorené podľa iných zákonov ako Občiansky zákonník možno tiež považovať za spotrebiteľské napriek tomu, že ich zákon priamo ako spotrebiteľské neoznačuje. Spotrebiteľská zmluva nie je samostatným typom zmluvy (aj keď je v Občianskom zákonníku pomenovaná), ale možno ju označiť ako druh zmluvy, pre ktorú najmä Občiansky zákonník, ale aj iné právne predpisy ustanovujú osobitné podmienky a určujú, aké náležitosti zmluva musí obsahovať a naopak, ktoré v nej nesmú byť (neprijateľné podmienky) na ochranu tzv. slabšej zmluvnej strany.

Z ustálenej judikatúry Európskeho súdneho dvora je ochrana zavedená smernicou založená na myšlienke, že spotrebiteľ je v slabšej pozícii, a to vedie k tomu, že súhlasí s podmienkami pripravenými vopred druhou zmluvnou stranou bez toho, aby mohol ovplyvniť obsah týchto podmienok. Občiansky zákonník v § 52 v znení od 1.4.2004 vymedzuje zmluvné typy spotrebiteľských zmlúv len deklaratórne (išlo o užší výpočet ako je úprava v práve EÚ, aktuálna úprava v Občianskom zákonníku je už súladná

s právom EÚ). Podľa čl.6 ods. 1 Smernice 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, členské štáty EÚ zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok.

Je nepochybné, že žalobca právo na zmluvnú pokutu odvíja od spotrebiteľských zmlúv, ktoré ako typové zmluvy sú uzatvárané vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy a teda i dojednanie o zmluvnej pokute podstatným spôsobom neovplyvňuje. Nejde teda o individuálne dojednané zmluvné ustanovenie (§ 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Žalobca ako dodávateľ zmluvnú pokutu so žalovanou ako spotrebiteľom osobitne nevyjednával, pretože zmluvná pokuta je dojednaná za rovnakých podmienok vo všetkých zmluvách, žalobca menil len výšku zmluvnej pokuty. Zmluva o pripojení v zmysle § 43 zákona č. 610/2003 Z.z. v znení neskorších predpisov je svojím charakterom občianskoprávnou zmluvou, hoci v Občianskom zákonníku nie je výslovne ako spotrebiteľská zmluva upravená (uvedené platí tak za znenia § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka pred novelou č. 568/2007 Z.z., ako i po uvedenej novele s účinnosťou od 1.1. 2008). Vzťah medzi Občianskym zákonníkom a zákonom č. 610/2003 Z.z. má povahu vzťahu všeobecného predpisu a osobitného predpisu (lex specialis). Je nepochybné, že žalobca pri uzatváraní zmluvy vystupoval ako dodávateľ s poukazom na predmet podnikania a žalovaný vystupoval ako spotrebiteľ, pretože pri uzatváraní zmluvy nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti (§ 52 ods. 3, 4 Občianskeho zákonníka). Vzťahy medzi účastníkmi na základe zmluvy vznikli v dobe, kedy Slovenská republika už transformovala do právneho poriadku Smernice EÚ v oblasti ochrany spotrebiteľa. Východiskom spotrebiteľskej ochrany je postulát, podľa ktorého sa spotrebiteľ ocitá vo fakticky nerovnom postavení s profesionálnym dodávateľom, a to s ohľadom na okolnosti, za ktorých dochádza ku kontraktácii, s ohľadom na väčšiu profesionálnu skúsenosť predávajúceho, lepšiu znalosť práva a ľahšiu dostupnosť právnych služieb a konečne so zreteľom na možnosti stanovovať zmluvné podmienky jednostranne cestou formulárových zmlúv. Pre takéto vzťahy je charakteristické, že podnet ku zmluvnému jednaniu prichádza spravidla od dodávateľa, pričom spotrebiteľ nie je na všetky zmluvné dojednania pripravený a skúsený. Spoločným znakom tejto novej úpravy je teda snaha cestou práva vyrovnať túto faktickú nerovnosť, a to formou aj prípadného obmedzenia autonómie vôle. K základným princípom spotrebiteľských zmlúv je, že nesmú obsahovať neprijateľnú podmienku, teda také zmluvné dojednanie, ktoré spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a to pod sankciou absolútnej neplatnosti takejto podmienky. Z hľadiska posúdenia nekalých podmienok v spotrebiteľských zmluvách Smernica Rady 93/13 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách si stanovila práve za cieľ vyvážiť faktickú nerovnováhu medzi dodávateľom a spotrebiteľom pozitívnym zásahom štátu.

Uvedené súd konštatuje z toho dôvodu, že práve zmluvné dojednania obsiahnuté v zmluvách týkajúce sa zmluvnej pokuty považuje súd za neprijateľné zmluvné dojednanie, ktoré spôsobuje nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Súd nijako nespochybňuje význam zmluvnej pokuty a uznáva jej vzťah aj k úrokom z omeškania, t.j., že zmluvná pokuta obstoí aj popri uplatňovaných úrokoch z omeškania. Pokiaľ ide však o spotrebiteľský vzťah, musí ísť o takú zmluvnú pokutu, ktorá obstoí v rámci povinnej súdnej kontroly neprijateľných podmienok so zreteľom na povahu, obsah a všetky osobitosti právneho úkonu, so zreteľom na vzájomné práva a povinnosti účastníkov spotrebiteľskej zmluvy a v neposlednom rade i so zreteľom na sankcionovanie nesplnenia povinností na strane oboch účastníkov zmluvy. Súd je názoru, že v spotrebiteľskom vzťahu by už pri samotnom uzatváraní zmluvy nemal byť prísnejšie alebo výlučne sankcionovaný zmluvnou pokutou len jeden účastník zmluvy, a to spotrebiteľ. Už toto na prvý pohľad vyznieva výrazne v neprospech jedného účastníka zmluvy. Uvedené súd konštatuje preto, že žalobca ako dodávateľ nie je nijako sankcionovaný v súvislosti s prípadným nesplnením povinnosti na jeho strane. Významné je pritom posúdenie zmluvnej pokuty s ohľadom na povahu, obsah zmluvy v čase uzavretia dohody o zmluvnej pokute a posúdenie prijateľnosti alebo neprijateľnosti tohto zmluvného dojednania by nemali ovplyvňovať ďalšie skutočnosti, ktoré nastanú po uzavretí zmluvy, teda ani následné správanie účastníkov zmluvy a v rámci neho i porušenie zmluvných dojednaní by nemali mať

vplyv na prvotné posúdenie toho, či dojednaná zmluvná pokuta nie je neprimeranou sankciou za nesplnenie povinnosti (§ 53 ods. 4 písm. k/ Občianskeho zákonníka). Kladie sa tým veľký dôraz hlavne na dodávateľa, ktorý pripravuje obsah zmluvy, ktorý obsah zmluvy spotrebiteľ už nijako neovplyvňuje,

aby bol náležite opatrný a dôsledný aj pri dojednávaní vedľajších zmluvných dojednaní, ako je zmluvná pokuta. Len týmto spôsobom sa efektívne zabezpečí, aby slabšia strana v spotrebiteľských zmluvách bola dostatočne informovaná o následkoch nesplnenia povinností a len týmto sa vypestuje vzťah dôvery spotrebiteľa k dodávateľom.

V danej veci zmluvnú pokutu tak, ako je dojednaná v zmluve považuje súd ako neprimeranú sankciu, a to s poukazom na viaceré aspekty. Z hľadiska času dodávateľ vôbec nerozlišuje situáciu, keď v dôsledku nezaplatenia ceny dôjde k ukončeniu zmluvy napríklad jeden mesiac pred uplynutím doby viazanosti a prípadom, keď spotrebiteľ nezaplatí cenu hneď v prvý mesiac viazanosti, teda na jeho začiatku. Rovnako je bez akéhokoľvek významu to, akú cenu služieb spotrebiteľ nezaplatí, t.j. či nezaplatí napríklad len cenu dojednaného mesačného poplatku, alebo nezaplatí cenu v dôsledku prekročenia tejto sumy aj niekoľkonásobne vyššiu (v tomto smere dodávateľ až do prerušenia služby spotrebiteľa nijako neobmedzuje). Zmluvná pokuta patrí dodávateľovi podľa zmluvného dojednania aj v prípade, ak nedôjde k ukončeniu zmluvy, pretože stačí len úkon spotrebiteľa, ktorý smeruje k ukončeniu zmluvy, pričom ukončenie ako také vôbec nemusí ani nastať. Takáto výška zmluvnej pokuty, ktorá je dojednaná rovnako vo všetkých zmluvách, predstavuje neprimerane vysokú sankciu za nesplnenie povinností, ku ktorým sa zaplata zmluvnej pokuty dojednálo. Je pritom zrejmé, že žalobca odvíja právo na zaplata zmluvnej pokuty od nesplnenia povinnosti zaplatiť splatné faktúry za poskytnuté služby, aj keď následne podľa pokusu o zmier zo dňa 29.05.2009 odstúpil od zmluvy ku dňu 13.6.2009 v zmysle § 43 ods. 5 písm. b.) zákona č. 610/2003 Z.z. o elektronických komunikáciách.

Rozhodujúce je, že problémová zmluvná pokuta v spotrebiteľskej zmluve je objektívne spôsobilá poškodiť spotrebiteľa a nie je rozhodujúca vôľa a subjektívny postoj zmluvných strán (Rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 20.09.2011, sp. zn. 6Co 113/2010).

Za nedôvodný preto súd považoval návrh žalobcu, ktorým sa domáhal zaplata zmluvnej pokuty zo zmluvy v sume 248,95 eur.

Vzhľadom k tomu, že zmluvná pokuta je dojednaná ako súčasť spotrebiteľskej zmluvy, na ktoré sa vzťahuje okrem iných predpisov i osobitná úprava v Občianskom zákonníku, a to v § 52 a nasl. ustanovení Občianskeho zákonníka a neprimerane vysoká zmluvná pokuta je sankcionovaná absolútnou neplatnosťou takéhoto dojednania ako neprijateľná zmluvná podmienka, v spotrebiteľských zmluvách preto nie je možné využiť tzv. moderačné právo upravené v § 545a Občianskeho zákonníka. Neprijateľná podmienka je neplatná ako taká, preto nemožno znižovať neplatne dojednanú zmluvnú pokutu. Moderačné právo slúžiace k zníženiu neprimeranej zmluvnej pokuty sa podľa názoru súdu uplatňuje v iných právnych vzťahoch ako spotrebiteľských, pretože vo vzťahu k ustanoveniam § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka ide o všeobecnejšiu úpravu.

Na dôvažok súd okrem uvedených skutočností dodáva, že v konaní bola vznesená námietka premlčania uplatneného nároku vedľajším účastníkom a súd konštatoval jeho premlčanie (viď nižšie).

Podľa § 107 Občianskeho zákonníka právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil. Najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo. Ak sú účastníci neplatnej alebo zrušenej zmluvy povinní navzájom si vrátiť všetko, čo podľa nej dostali, prihladne súd na námietku premlčania len vtedy, ak by aj druhý účastník mohol premlčanie namietat.

Súd konštatoval, že zo strany žalobcu došlo k platnému odstúpeniu od zmluvy o pripojení a to dňom 13.06.2009. Účinky odstúpenia od zmluvy sú uvedené v § 48 Občianskeho zákonníka. Zmluva sa od začiatku zrušuje, ak nie je právnym predpisom alebo účastníkmi dohodnuté inak. Zrušením zmluvy od začiatku (ex tunc), zanikajú práva a povinnosti zo zmluvy a odstúpením vznikajú práva a povinnosti napr. z bezdôvodného obohatenia, či náhrady škody a účastníci zmluvy si v zmysle § 457 OZ majú navzájom vrátiť poskytnuté plnenia. Súd s poukazom na § 54 ods. 1 OZ konštatuje, že tieto citované ustanovenia spotrebiteľskej zmluvy uvedené vo Všeobecných podmienkach zhoršujú postavenie spotrebiteľa tým, že

aj po zániku zmluvného vzťahu - zrušením zmluvy je povinný napr. uhradiť zmluvné pokuty (uvedené je v rozpore s § 457 OZ, o aké vrátenie plnení sa jedná?), či dokonca aj vo vzťahu k samotným účinkom odstúpenia. Svoje služby žalobca ponúka formou tzv. štandardných zmlúv (zmluva, dodatok, všeobecné podmienky). Vzhľadom k tomu, že tieto ustanovenia sa nachádzajú vo Všeobecných podmienkach žalobcu, je evidentné, že spotrebiteľ sa na ich tvorbe a individuálnom dojednaní podmienok, nemohol zúčastniť a ako „slabší účastník vzťahu“, ich prijal z dôvodu, aby mu boli poskytnuté telekomunikačné služby žalobcu /viď odôvodnenie vyššie/. Súd si nevie predstaviť, aby žalobca individuálne prispôboval všeobecné podmienky požiadavkám spotrebiteľa - žalovaného. Preto sa súdu javia tieto dojednania ako neprijateľné.

Na základe uvedeného je súd názoru, že momentom odstúpenia od zmluvy nastal medzi účastníkmi právneho vzťahu režim bezdôvodného obohatenia v zmysle § 457 OZ, teda že sú povinní navzájom si vrátiť už poskytnuté plnenia. Ako vyplýva z podaného návrhu žalovaný ku dňu podania žaloby dlhoval žalobcovi na nezaplatených službách sumu 201,01 eur a zmluvnú pokutu vo výške 248,95 eur. Nárok na zmluvnú pokutu zanikol už samotným odstúpením od zmluvy a tým, že súd uvedené dojednanie považoval za neprijateľnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve. Bezdôvodné obohatenie na strane žalovanej by v tomto prípade predstavovalo nezaplatenú cenu služieb, ktoré jej žalobca poskytol v sume 201,01 eur. Z tohto vyplýva, že aj vo vzťahu k uplatnenej námietke premlčania nároku bolo potrebné aplikovať ustanovenie § 107 ods. 1 OZ vzťahujúce sa na premlčanie práva na vydanie bezdôvodného obohatenia.

Subjektívna lehota pre vydanie bezdôvodného obohatenia je 2 ročná. Žaloba bola podaná na súde dňa 5.3.2012. Je potrebné konštatovať, že bola podaná po uplynutí dvojročnej premlčacej doby, teda po dvoch rokoch od momentu odstúpenia od zmluvy, od ktorého súd premlčaciu dobu počítal s poukazom na vyššie uvedené skutočnosti. Nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia sa teda premlčal dňom 13.06.2011, teda uplynutím dvojročnej subjektívnej premlčacej lehoty počítanej odo dňa 13.06.2009, kedy došlo k odstúpeniu od zmluvy, kedy žalobca mal vedomosť, že právny vzťah sa dostal do režimu spadajúceho pod § 457 OZ. Kto sa na jeho úkor obohatil je evidentné. Vzhľadom k tomu, že žalobca vystupuje ako dodávateľ - poskytovateľ telekomunikačných služieb v rámci svojho predmetu činnosti, súd predpokladá jeho znalosť právnych predpisov upravujúcich poskytovanie služieb spotrebiteľovi a právnej úpravy týkajúcej sa spotrebiteľských zmlúv a ochrany spotrebiteľa. Preto mal konať s odbornou starostlivosťou a nedojednávať také zmluvné podmienky, ktoré zhoršujú postavenie spotrebiteľa.

Právo na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 201,01 eur s prísl. predstavujúcu neuhradené telekomunikačné služby by súd žalobcovi priznal, pokiaľ by v konaní nebola vznesená námietka premlčania zo strany vedľajšieho účastníka. Keďže takáto námietka vznesená bola, súd ju po vykonanom dokazovaní považoval za dôvodnú.

S ohľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti súd dospel k záveru, že žalobcovi nepatrí nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty (jej neprijateľnosť) a nárok na zaplatenie služieb predstavujúce bezdôvodné obohatenie v zmysle § 457 OZ je premlčaný. Preto žalobu (o zaplatenie sumy 449,96 eur s prísl.) zamietol v celom rozsahu.

O trovách konania súd rozhodol v zmysle ustanovenia § 142 odsek 1 v spojení s ustanovením § 151 odsek 1 Občianskeho súdneho poriadku. Keďže v danej veci si žalovaná trovy konania neuplatnila, súd sa jej prípadným nárokom na náhradu trov konania nezaoberal, i keď v konečnom dôsledku bola v konaní úspešná. Žalobca bol v konaní neúspešný, preto súd vyslovil, že ani on nemá nárok na náhradu trov konania.

Trovy konania si uplatnil prostredníctvom právneho zástupcu vedľajší účastník vo výške 94,01 eur. Vychádzal pritom z hodnoty veci - uplatnenej žalobou vo výške 449,96 eur. O trovách konania vedľajšieho účastníka súd rozhodol podľa ust. § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že priznal náhradu trov konania vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovanej a žalobcu zaviazal na ich úhradu.

V zmysle vyhl. č. 655/2004 Z.z. advokátovi patrí odmena za úkony právnej služby - 1. prevzatie a príprava zastúpenia dňa 01.06.2011 (§ 10 ods.1, § 14 ods.1 písm. a) cit. vyhl.), 2. písomné podanie na súd - vyjadrenie zo dňa 31.07.2012 (§ 10 ods.1, § 14 ods. 1 písm. b) cit. vyhl.), za úkon právnej služby

po 31,54 eur a paušál 2 x 7,63 eur (2012), DPH 15,67 eur (20 %), spolu 94,01 eur. Preto súd priznal vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovanej na trovách konania - na trovách právneho zastúpenia sumu 94,01 eur, ktoré je žalobca povinný nahradiť právnomu zástupcovi vedľajšieho účastníka, v lehote 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Bardejov.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 odsek 3 Občianskeho súdneho poriadku) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona číslo 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) v znení neskorších predpisov.